

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

# DELLJÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM  
100

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám  
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám  
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 ÁPRILIS HÓ 29  
SZERDA

Előfizetési árak helyben és vidéken:  
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,  
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:  
1 1/2 Dinár

## Altruizmust!

Az a kérdés, számíthat-e egyelőre a kisebbségi küzdelem számbavehető szellemi vagy tárgyi segítségére Európa részéről? A levegő tele van cirogató és izgató célzásokkal, a közép-európai gazdasági unió, a dunai konföderáció, az Egyesült Államok kiépítésének eszméi kavarnak egymás nyomában, a kisebbségek helyzete rengeteg elmét kezd foglalkoztatni és más kérdésekkel kapcsolatban is minduntalan a nemzetek szövetségének hathatósabb felszereléséről esik sok, igen sok szó. De azért az európai helyzet tovább rosszabbodik, a nagy hinta meg-megmozdul és a politikai rendszerek mint a hullámzó hajó fedélzetén az emberek, egymásba botlanak. A kisebbségi sors meg egyre sötétedik, árnyékolódik, a felületi nyomás szinte veszedelmes rugóvá préseli itt össze üldözött energiánkat.

Mi történik tehát tulajdonképpen körülöttünk, miért van az eszmék tulságos zürzavara, miért csatlózik a haladó lélek a radikális elemek uralomra kerülésében, miért a konzervatív a maradi és diktatorikus rendszerek eszméiben, holott mind a kettő egyformán reményt táplál szépséges frázisaival? Miért csatlózik, hogy az új baloldali Painlevé-kormány váratlanul elejti még azokat a hadügyi enyhítéseket is, amiket elődje tervezett, holott az igazi béke és gazdasági enyhülést csak a fegyverkezés korlátozásától várják, miért nem lehet sokat építeni az üldözött Caillaux visszatérésére sem a német igaztalanságok helyrehozatala tekintetében? Miért a sok miért, holott Chamberlain a bölcs átértékelés jelszavaival dobálódik, Németország ésszerű biztonsági javaslatát állott elő, a francia kormányok az igazi béke frázisával kedveskednek, sőt még Hindenburg sem akart előbb meghalni, mintsem nem találkozó volt ellenfeivel a szeretet és megértés munkaközösségében? Miért habozik az Unió, miért nem bizik öreg kontinensünk? Minden számottevő tényező nyíltan döngeti a békeszerződés hibáit, de mihelyt valamely legyőzött állam méltányos ajánlattal jön, ezt azonnal eltemetik egy szörszálhasogató diplomáciai jegyzékbe vagy életképtelen jegyzőkönyvbe.

A magyarázat az, hogy vannak szép szavak és nemes elhatározások, de a tettek még mindig a háborús borzalmak kölykei. Mindenki szidja a békeszerződést, de mindenki meg akarja őrizni a maga hasznát. A magyarázat az, hogy mindenki álarcot hord és az emberiség egyelőre megoldhatatlan ellenmondásban vergődik. Zsinati láрма és zürzavar van. Abszolút hazugság tartja fogságban a nemesebb akaratot és igaz jelszavak és a csaló tettek takarják el a valóságot. Nem akarják belátni: a régi világ meghalt és az újat nem lehet sokáig a régi rendszerbe szorítani. Nincs most nemzetközi-ség, csak a szavakban, nincs igazi nemzetiség, csak a haszon szerzése körül. Nincs népuralom, csak külön nép és uralom. A konzervativizmus és radikalizmus mindössze belső arányokat, csoportokat és formákat jelentenek, de sem az egyik, sem a másik nem tud csapokat kibocsátani a maga határain túl. Mindegyik kénytelen megalkudni azzal a ténnyel, hogy a háború eredményeiből nem lehet feláldozni semmit és a jóvátételt a szomszédtól kell várni, mindegyik csak arra törekszik, hogy a pusztító győzelmet legálább a maga területén próbálja realizálni és kifelé programjelszavakkal fizet.

A világ olyan, mint a Hindenburg köztársasági érülete, mint a Mussolini

parlamentárizmusa, mint a szovjet közössége. Érezzük, hogy altruizmusra volna szükség, de nem enged ki érc karjaiból a háborús önzés: tudjuk,

## Az elmaradt kormánynyilatkozat

A parlament tegnapi ülése

Beograd. A hosszú husvéti szünet után tegnap délelőtt 10 órakor tartott rövid ülést a nemzetgyűlés. Az ellenzék azt remélte, hogy Pasics talán mégis felolvasson egy kormánynyilatkozatot, ez azonban hiru remény maradt.

Az ülésen a formások elintézése után a földmivelésügyi miniszter beterveztette a földhitelről szóló törvényjavaslatot és kérte a házat, mondja ki a sürgősséget, a ház elfogadta a miniszter javaslatát.

Az igazságügyminiszter 25 képviselő mentelmi jogának a felfüggesztését kérte. A kérést a mentelmi bizottsághoz utasították. Trikovics (Márkó) bejelentette, hogy az igazságügyminiszter elküldte a szkupstinának a bírókról

hogy kölcsönös áldozatok nélkül egyetlen alapvető kérdést sem tudunk megoldani, de a kezdeményezést, illetve lemondást mindenki másoktól várja.

szóló törvényt tárgyalásra.

Sztojadinovic Milán pénzügyminiszter a dalmáciai dohány bevéltás alkalmával elhangzott panaszokra adott megnyugtató feleletet. Ezután bejelentette az elnök, hogy a nemzetgyűlés legközelebbi ülését csütörtökön délelőtt tartja meg és ezen a földhitel-, a községek beosztása-, hadikár megtérítéséről szóló törvényjavaslatokat tárgyaló bizottságokat, továbbá a parlament két alelnökét fogják megválasztani.

Az ülés berekesztése után az ellenzék azt kiáltotta a radikálisok felé; hol maradt a kormánydeklaráció, mire a radikálisok azt felelték, majd kaptok deklarációt.

## A német elnökválasztás után...

Franciaországban nagy az izgalom — Amerika és Anglia nyugodtan fogadták a választás eredményét

Hindenburg megválasztása után megnyilatkozott már a külföld hangulata is, amely különbözőképpen ítéli meg a helyzetet. Párisban fogadták a legnagyobb izgalommal a német választás eredményét, bár Painlevé számolt ezzel a lehetőséggel.

A francia miniszterelnök vasárnap Verdunban beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogyha Franciaország nem kap más Németországtól, csak minduntalan újabb sértéseket és követeléseket akkor Franciaországnak ezzel szemben csak egy fegyvere van: az erős összetartás minden francia hazafi között.

A francia lapok híven tükröztetik vissza azt az izgalmat, amelyet Franciaországban kiváltott Hindenburg megválasztása. A Matin azt írja, hogy Hindenburg megválasztása azt jelenti, hogy a német nép ezentul semmisnek fogja tekinteni a versaillesi szerződést és a Dawes-tervezetet sem hajlandó teljesíteni. Franciaországban — a bizalmatlanság Németországgal szemben e fordulat következtében óriási méretekre növekedett. Egyetlen francia politikusknak sem szabad ezentul a német-francia közeledés propagálásával a nyilvánosság elé lépni. Hindenburg megválasztása Németországnak sokkal többet fog ártani, mint a külföldnek.

Az Ere Nouvelle a következőket írja: — Hindenburg megválasztása alkalmából meg kell őriznünk hidegvérünket. Az ő megválasztása csupán a Ruhr-vidék megszállásának következménye. Az 1918-iki vereség tényét és a német államforma megváltoztatását ngyobb mértékben kellett volna figyelembevenni a külföldön.

A Temps szerint Hindenburg megválasztásának következményeit nem lehet egyszerű diplomatikus kijelentésekkel elintézni. Ez a választás a német köztársaság bukását jelenti és biztos jele annak, hogy a Hohenzollernek vissza fognak térni trónjukra. Hindenburg győzelme, ettől eltekintve is, kifejezése annak a megvetésnek, mellyel a nép a megértés politikája iránt viseltetik és kifejezése annak a tiszta elhatározásnak, hogy a versaillesi szerződést revizió alá vegyék, vagy szétépítik. Ez a választás valamennyi békebarát kihívását jelenti és állást foglal mindazon kísérletekkel szemben, melyek Európa békéjét az összes né-

pek biztonsága alapján akarták felépíteni. Hindenburg megválasztásának mindenestre megvan az a jó oldala, hogy kinyitotta mindazok szemét, akik valaha is hittek a német demokrácia csodájában. Mielőtt tiszta képet alkotnánk magunknak a választás jelentőségéről, meg kell várnunk, milyen hatást fog ez kelteni Angliában és Amerikában. Franciaország a jövőben a béke problémájának tárgyalásánál mindenestre figyelembe fogja venni a német reakciónak ezt a győzelmét. Angliában és Amerikában meglehetősen nyugodtan fogadták Hindenburg megválasztását. Az amerikai véleményre jellemzők a következő nyilatkozatok:

Lansing Róbert volt külügyi államtitkár a következőket mondotta: Teljes bizalmam van Németország egészséges szellemében. Nem hiszem, hogy a választási eredmény reakciós áramlatnak volna a következménye, de konzervatív áramlatnak lehet mondani.

Borah szenátor azt hiszi, hogy a német elnökválasztás eredményén nem kell felindulni. Nem kételkedik abban, hogy a német nacionalista érzés és szellem felújulásáról van szó, de ha ezeket helyes utra terelik, akkor jó irányban előresétítik az egész nemzetet és meg van győződve, hogy ez a jó utra terelés be fog következni.

A Newyork Tribune washingtoni értesülése szerint kormánykörökben nem tartják szükségesnek a külön állásfoglalást. Meg vannak győződve arról, hogy — ami Amerikát legjobban érdekli — a Dawes-terv és a londoni egyezmény végrehajtása nem fog fennakadást szenvedni, már csak azért sem, mert Németország rá van utalva a külföldi pénzüpiacokra.

Az angol kormányhoz közelálló Daily Chronicle kijelenti, hogy Hindenburg megválasztása nem jelenti a német nacionalista párt győzelmét.

A jobboldali körök, főleg a nemzeti szövetségek, igen nagy előkészületeket tesznek Hindenburg Berlinben való fogadtatására. Mint már most bejelentik, Hindenburgot diadalmenetben, mint triumfátort, akarják Berlinbe hozni. A szociáldemokrata párt ellendemonstrációképpen május elsejét ebben az évben különös nyomatékkal akarja megünnepelni, hogy ezzel ellensúlyozza a Hindenburg körül támasztott igen szentes propagandát.

## Foch marsall Németország teljes lefegyverzését követeli

Párisból jelentik: Szerdán kezd meg a nagyköveti konferencia felülvizsgálni Foch marsall jelentését, melyet ez a versaillesi szövetségek katonai ellenőrzőbizottság nevében dolgozott ki Németország lefegyverzésére vonatkozóan. Ma este a londoni francia követ Angliába utazott, hogy közölje a francia kormány álláspontját a biztonsági kérdés ügyében. Főleg arra fog törekedni a francia követ, hogy sürgesse Németország teljes lefegyverzésének elrendelését. Ezt a fokozott mértékben való lefegyverzést elsősorban Hindenburg megválasztása következtében követeli Franciaország.

Az Osservatore Romano Hindenburg megválasztásában személyes győzelmet lát. A béke barátaival megválasztása fellett meg lehetnek nyugodva, miután a programja azonos Marx programjával. A popolo d'Italia Hindenburg győzelmében a német nemzeti erő újjászervekedését és a haza hívó szava esetére ezeknek az erőknél készségét látja.

Az Idea Nazionale azt írja, hogy Hindenburg megválasztása antidemokratikus, imperialisztikus és militarisztikus.

Az angol lapok általában nyugodtan itélik meg a helyzetet és semmi különös veszedelemtől nem tartanak.

## Csehszlovákia is „leszerel...”

Uj repülőgépek és tankok a csehszlovák hadseregben

Prágából jelentik: A Ceske Slovo hírt ad arról, hogy a csehszlovák hadsereg rövidesen új típusú légi járművel gazdagítja meg felszerelését. Kétfedelű repülőgépről van szó, amely az eddigi repülőgéppálmányban valóságos óriás lesz. A repülőgép két 520 lóerejű motorral van felszerelve, teherbírása 20 méterháza. Az új típusú repülőgépet az éjjeli bombázó gépek közé fogják sorozni. A piléni Skoda-gyárban, ugyancsak a Ceske Slovo szerint, ezidőszent kizárólag csehszlovák találmányu tankot gyártanak. Kétféle típus van: 50 kilométeres sebességű, forgócsatornyos, két gépfegyveres és egy 60 kilométeres sebességű, négy gépfegyverrel. Egy ilyen tankosztag Milovisben és Kassán van. Ezt a létszámot egy századra akarják felemelni (25 tank). Tárgyalások folynak francia gyárakkal kétlőveges, négygéppuskás nehéz tankok megvételéről. Páncélautók nem szerepelnek a tankok között.

## Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs 1145.50 | Prága 54.5 s  
Budapest 1168. — | Trieszt —

Április 28	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.325	—	—
Zürich	—	1200.—	1203.—
Newyork	516.25	61.80	61.875
London	24.885	298.15	298.875
Páris	26.82	322.—	327.—
Milano	21.12	253.45	254.—
Prága	15.325	183.75	183.75
Berlin	122.80	1474.—	1477.—
Budapest	0.00722	0.0862	0.0868
Brüssel	26.15	314.—	—
Bécs	0.00726	0.08725	0.0873
Bukarest	2.35	2.90	—
Amsterdam	206.65	—	—
Szófia	3.775	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szalóniki	9.75	—	—
Varsó	—	—	—

## Monstrekiüldöttség kéri

a belügyminisztertől a főispáni hivatalok likvidálásának felfüggesztését

### A deputáció ma keresi fel a belügyminisztert

A költségvetési tizenkettedekről szóló rendelkezés mint ismeretes, megszüntette a városi főispánságokat, többek között a novisadit, pancsevóit és versecit is. Nemrégben jelentették, hogy nevezett három városi főispánság likvidálására rendeletet adtak ki, amely szerint ez a három főispánság május elsejével megszűnik.

Ebben a már elintezettek tekintett ügyben most érdekes fordulat állott be. Dr. Margan Vladimir, Pancsevó város főispán polgármestere köriratban kérte fel az érdekelt városokat, hogy a főispánságok tervezett feloszlása ellen tiltakozzanak, mert ez nem egyéb, mint a városok autonóm jogainak újabb megkurtítása annál is inkább, mert ebben a kérdésben a városok önkormányzatáról készülő törvény fogja kimondani az utolsó szót.

A felhívás vétele után Pancsevó, Versec és Novisad város küldöttséget meneszt a belügyminiszterhez, akit arra fognak kérni, hogy a főispáni hivatalok likvidálását függesztesse fel. A monstrekiüldöttség Szliepcevics Milán és dr. Margan Vladimir vezetésével ma, szerdán fog jelentkezni a belügyminiszter előtt.

## Halálra vert rendőr

A novisadi feljebbviteli bíróságon dr. Aranicki Sztanko tanácsa tegnap Schneider Ferenc, Stuber Miklós, Stuber Donát, Plazna János és Kara Tamás brestováci lakosok bűnügyét tárgyalta, akit gyilkossággal vádolt az ügyészség. A vádottak 1921. június 20-án meg-támadták Levov Száva rendőrt és úgy fejtbeverték, hogy megrepedt a koponyacsontja és ennek következtében meghalt. A törvényszék egy évi fogságra ítélte a vádlottakat, akik azonban felebezték az ítélet ellen és az ügy így került a novisadi tábla elé, amely megsemmisítette az elsőfoku ítéletet és a vádlottakat 5—1 havi fogságra ítélte. Dr. Jocić főügyész semiségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

## RENDŐRI KRÓNIKA

### Egy nem sikerült betörés

A novisadi rendőrség az elmúlt éjjel letartóztatta Nesics Zsivojin vranjai illetőségű csavargót, aki éjjel tájban betörést kísérelt meg a Laza Kosztics 22. szám alatti kereskedésbe, de a novisadi őrző és bezáró vállalat felügyelője észrevelte és átadta a legközelebbi rendőrnek. Atadják az ügyészségnek.

### Háziszarka a Lindében

A Kenyér-utcai Linde vendéglő tulajdonosa, Krémer Mihály tegnap feljelentést tett a rendőrségen B. R. nevű cselédje ellen, aki hónapok óta rendszeresen dézsmálta az étterem felszerelését, s ennyi idő alatt nagyjértékű evőeszközöket, szalvétákat és más felszerelési cikkeket lopkodott össze. Tegnap egy kisebb csomagba kötözve több evőeszközt rejtett el a jégszekrénybe, s amikor este onnét ki akarta venni, tettenérték. Kihallgatásakor a lopást nem tagadta, s bevallotta azt is, hogy a lopott tárgyakat egy bácskogradistai ismerősénél, özvegy Palajkovic Istvánnál értékesítette. Az orgazdát szintén letartóztatták, s mindkettőjüket átadják az ügyészségnek.

### Denevérfogásért háromnapos elzárás

Bogdanovics György cigánylegény tegnap mintegy ötven darab denevért fogdosott össze a Hadiszigeten, s ezeket a városban járva eladásra kínálta. A rendőrség azonban beleavatkozott a különös ügyletbe, s az állatvédelmi törvény vonatkozó paragrafusai alapján háromnapos elzárásra és 100 dinár pénzbüntetésre ítélte a vállalkozó szellemű cigánylegényt, aki azonnal meg is kezdte a büntetés kitöltését.

### Tolvaj kazánfűtő

A „Vladimir” szállítógőzös gépésze, Mirkovics Szevén feljelentést tett György Mihály kazánfűtő ellen, aki fülkéjéből közel 3000 dinár értékű ru-

hanemüt lopott el. A rendőrség a tolvajt éppen akkor tartóztatta le, amikor a lopott ruhanemüt eladásra kínálta. Kihallgatásakor a lopást bevallotta. Atadják az ügyészségnek.

## A novisadi Zenepalota

építési alapja javára május 3-án az összes dalegyletek részvételével „Zenepalotát” rendez a novisadi Zeneegyesület

A Novisadi Zeneegyesület, amely ut-törője volt a város zenei kulturájának és ma annak egyik oszlopa, nemrégben nagyszabású akciót kezdeményezett azzal a céllal, hogy Novisadon a zene-kultúra intenzívebbé tételére egy modern és nagy befogadóképességű zenepalotát építsenek. A tervhez természetesen a legnagyobb készséggel csatlakoztak az összes novisadi dalegyletek, amelyeknek közreműködésével május 3-án, vasárnap „Zenepalotát” rendez az egyesület. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a katonazenekar térzenét

ad a városháza előtt, majd az összes dalegyletek egy háromszázötven tagu énekkara ad elő néhány dalt. Délután négy órakor népkoncert lesz a „Három Korona” szálló nagytermében, este fél 9 órakor pedig a Novisadi Zeneegyesület, a Frohsinn, a Neven, a Jugendchor, a Ratarsko Pev. Društvo és a református dalárda közreműködésével díszhangverseny a Szlobodában. Egyéb-ként egész vasárnap nyilvános gyűtés-sel fogják gyarapítani a zeneünnepély jövedelmét, amelyet az építendő zenepalota alapja javára fordítanak.

## Javitják a vágóhídi jéggyarat

Május közepére üzembehelyezik a város jéggyarát

A „Délbácska” hasábjain nemrégben hirt ádtunk arról a mozgalomról, amelyet a novisadi hentések és mészárosok kezdeményeztek azzal a céllal, hogy május elején tiznapos tüntetőszátrajkot rendezzenek abban az esetben, ha a város a vágóhídi jéggyarát nem helyezi üzembe. A cikk akkor általános feltűnést keltett, s illetékes helyen is arra a belátásra jutottak, hogy a város jégellátása körüli állapotok valóban tarthatatlanok. A hasznavehetetlen állapotban lévő hűtőkészüléket az elmúlt

hetekben leszállították a Zikmund-gépgyárba, ahol azonnal megkezdették a javítási munkálatokat, amelyek ebben a pillanatban már igen előrehaladott stádiumban vannak. A javítási munkával a Zikmund-gyár körülbelül két hét múlva fog elkészülni s így bizonyosra vehető, hogy a városi jéggyár május közepére már üzembe lesz helyezhető. A hentések és mészárosok tervezett tüntetőszátrajkja ezzel természetesen elmarad.

## Rádicsék emlékirata a királyhoz és Pasicshoz

Beograd. A horvát paraszt párt főbizottságának vasárnapi ülésén hozott rezolúció után tegnap újabb meg-keletetés érte a politikai köröket. Köztudomásúvá vált, hogy Rádicsék a rezolúció elfogadása után emlékiratot küldtek a királynak és Pasic miniszterelnöknek, amiben az összes fontos kérdéseket megvitatják és amelynek hangja még a rezolúciónál is békülékenyebb. A memorandumban kijelenti a hor-

vát parasztpárt, hogy minden alkotmányjogi követelésének teljesítése nélkül hajlandó a Pasic-kormányt támogatni és az alkotmányrevízió kérdésében is elfogadják azt az álláspontot, hogy a vidovdáni alkotmány revíziójára csak akkor lesz szükség, ha annak egyes rendelkezései már elavulnak. Egyetlen kívánságuk a községi és tartományi önkormányzatok helyreállítása az alkotmány keretein belül.

## Európai bolsevista blokk

Bécsi és berlini kommunista irodák agitációja

Berlinből jelentik: Moszkvából az utóbbi időben mind nagyobb tömegekben indulnak agitációs utjukra az orosz kommunisták. Legnagyobb részük érthetetlen módon osztrák utelvelekkel van ellátva. A középeurópai bolsevista agitáció központja ugyanis nem Berlinben, hanem Bécsben van.

Nagy szerep jut az agitációs munka irányításában Alpári Gyulának, a volt magyar helyettes külügyi népbiztosnak, aki állandóan Berlin és Bécs között utazik. Bécsi irodája az osztrák kommunista párt titkárságának Alserstrasse 69. számú házában van.

A Bécsbe érkező német kommunisták rendszerint a Nussdorferstrassen levő Union szállóban, vagy a Quai-n levő Dianabad szállóban szállnak meg. Berlin és Bécs között a kommunisták állandó futárszolgálatot tartanak fenn, amelyet egy Grüdeberg nevű kommunista szokott lebonyolítani. Hasonló szolgálatot teljesít egy Szergievics nevű orosz is. Egy-Viktorov nevű bolsevik pedig mint pénzügyi kurir szerepel. A középeurópai bolsevik propaganda szellemi központja pedig a bécsi orosz követség Reisnerstrassei

házában van.

A Komintern (a Kommunistische Internationale rövidítése) szűkebb delegációt küldött ki a középeurópai és balkáni propaganda irányítására, amelyet a bolsevikiek röviden Diki-nek neveznek.

Diki az egyetlen legfőbb vezető orgánuma Középeurópában a Kominternnek. Az egyes országok kommunista szervezetei és pártjai a Dikitől egyes parancsokat kapnak. A Dikinek a kommunista pártvezetőkhez intézett leirata szerint a Komintern meg van győződve arról, hogy a német kommunista párt ez év májusáig felkészül a forradalomra.

Hasonló leiratot küldött a Diki a prágai kommunista pártnak is, amelyet felhívott arra, hogy május 1-én rendezzen nagyszabású forradalmi tüntetéseket. Bécsből intézték a bolgár kommunista agitációt is. Most a legnagyobb súlyt Németország forradalmosítására helyezik.

Ei lehetünk tehát készülve arra, hogy a bolsevikiek májusban újabb akciókat kezdenek Németországban, még pedig bérmozgalmak ürügye alatt,

amelyet igyekezni fognak saját céljaikra kihasználni. Legfőbb feladatukat egy vasutas bérmozgalom felé irányítják.

## A hűtlen bajtárs

A novisadi törvényszék büntetőtanácsa Gomirac Vojislav elnökletével tegnap Hochwald András Futaki lakó-kóst vontá felelősségre sikkasztás miatt.

Hochwald 1923—1924-ben Banja-Lukán teljesített katonai szolgálatot, de miután szülei nem voltak már életben, otthonról semmilyen támogatásban nem részesült és így állandóan nélkülözött. Karácsonykor azonban szabadságot kapott Hochwald és Futakra jött, ahol egy nagynénje lakik. Mielőtt letelt a szabadsága, felkereste katoatársainak szüleit és azt mondta nekik, hogy szívesen visz csomagot és pénzt a Banja Lukában katonai szolgálatot teljesítő fiaiknak.

A szülők örömet adtak pénzt és csomagot Hochwaldnak, hogy azt Banja-Lukába vigye. Hochwald azonban nem vitte el sem a pénzt sem a csomagokat, hanem megtartotta magának. A megkárosultak feljelentést tettek Hochwald András ellen, akit a novisadi ügyészség letartóztatott. A tegnapi tárgyaláson három havi fogságra ítélte a bíróság Hochwaldot, de a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

## Katona, akit vassal etettek meg

A szubotcai városi közkörházban tegnapelőtt egy operáció után meghalt Risztics Vitomir közkatona, akinek gyomrából egy félkiló vasat szedett ki az operáló orvos. A vizsgálat megállapította, hogy Risztics, aki a Kragujevac melletti Kormann községében lakott bevonulása előtt, a tavaly nyáron megtámadta három fiatalember, akikkel ellenséges viszonyban élt. A brutális támadók földreperették a gyenge fizikumú embert, s mintegy félkiló súlyú vasdarabot nyeltek le vele. Risztics azóta állandóan betegeskedett, s most az operáció után elhunyt. A három brutális támadó ellen megtették a feljelentést.

## Robbanó rakéta, amely olvasztott ércesőt szór

Ujabb szörnyűség megszületéséről számolnak be a londoni lapok.

Angliában kísérleteket végeznek egy szárnyakkal ellátott gyújtó rakétával, mely hat-tíz mérföldes területen olvasztott ércesőt zudít alá.

A kísérleteket a yorki grófságban végzik, még pedig a legnagyobb titokban és körültekintő elővigyázattal. Az új szörnyűségek eme feltalálójának, Welch Ernő mérnöknek jelentése szerint a rakéta hatása egy vulkáni explozióval ér fel, elpusztít minden repülőgépet.

A lövedékek még az acélon és azbeszten is áthatnak és azt az anyagot, melybe behatolnak teljesen szétrombolják.

## Hirdessen a Délbácskában!

ÁPRILIS  
29  
SZERDA

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszont-elárulóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Apolló április hó 29-én és 30-án:

Sujt az átok!

Hatásos dráma 5 felvonásban. — Főszerepben: Eduard v. Winterstein, Mária Mindszenty, Olaf Fjord és Heinz Rudolf Münz.

Jön! Zalamort-Zalavie Jön!

## HIREK

### Anyatejcsarnok

Dr. B. Raymond Hoobler orvos az amerikai Detroit városában. Egész Amerikában beszélnek róla, mert humánus érzelmeinek és üzleti érzékének egyaránt kitünő jelét adta azzal, hogy tejcsarnokot nyitott, amelyben kizárólag anyatejet árul.

A gyermekvédelem már Európában is haladt annyira, hogy egyes klinikákon és ambulanciákon itt is hozzájutottak a szülők a gyermeknek az idegen anyatejhez. Amerikában azonban nagyban s üzletileg is szervezve valósították meg azt az ötletet, hogy a női tejfelesleggel sok gyermekéletet lehet megmenteni.

Hoobler dr. tejcsarnokában, mint a Scientific American közli, ma már igen sok nő jelentkezik, aki a saját babjának elválasztása után nem sietteti a tejkiválasztás megszüntetését, hanem tejtermékét az új tejcsarnok rendelkezésére bocsátja. Hoobler dr. a szülés utáni kilencedik hónaptól a tizenegyedik hónapig veszi át a tejet, de csak oly anyától, akik nem szenvednek tuberkulózisban, se vérbajban. (Wassermann-próbát kell kiállniuk), tiszta és egészséges lakásban élnek, a saját gyermeküket legalább nyolchónapos koráig maguk táplálták s naponta legalább tizenhat uncia (négy és fél deciliter tejet) tudnak beszolgáltatni. A tejet villamoskészséggel veszi el a jelentkező nőtől, az anyagot azonnal jégre teszik s uncianként (28 grammként) kémérve hozzák forgalomba.

Gyenge gyermekek, különösen koraszülöttek táplálásában életük első két hónapjában az anyatej pótolhatatlan; Hoobler dr. tejcsarnoka tehát sok gyermeknek valósággal az életét menti meg. A gyermek családjára nézve, szociális előny, ha nem kell egy nőt tartani a családban csupán a teje miatt s nem kell a dada szeszélyeihez alkalmazkodni.

Üzleti szempontból úgy áll a dolog, hogy Hoobler dr. az anyatej egy uncijáért tíz centet fizet s megtéríti ezenkívül a nő villamos költségét. Az elárulás alkalmával a „tejcsarnok” harminc centet kér a tej egy uncijáért, de ha valaki nem tud ennyit fizetni s az anyatejre szüksége van, bármilyen esetben ingyen is megkapja.

Az új tejcsarnok-rendszer kitűnően bevált s egyre tömegesebben keresik fel azok a nők, akik áruba bocsátják tejfeleslegüket. Vannak nők, akik naponta három dolláron felül keresnek Hoobler dr. tejcsarnokában s mivel a forgalom óriási módon növekedik, az életmes dr. hovatovább milliós lesz. Detroitban a Bellevue Hospital már beszüntette az eddigi dajka-rendszert s a kórházban ápolt összes csecsemőket, amennyiben erre rászorulnak, a Hoobler dr. tejcsarnokból vásárolt tejten nevelik fel. Az amerikai orvosgyesület csikagói lapja, a Journal of the American Medical Association már felhívta az orvosokat, hogy minden nagy városban szervezzenek a Hoobler dr.-éhez hasonló anyatej-csarnokokat.

**Gyémántmise.** Ritka és lélekemelő ünnep folyt le a starifutogi római káth. plébániatemplomban f. hó 28-án. Zányi György ny. faddi plébános, pp. kamarás tartotta meg gyémántmiséjét, amelyen a manuduktort tisztelt Szirmai György plébános töltötte be, ki magasztos beszédben ünnepelte a jubiléumát s azután vendégszerető házában vendégül látta az ünnepeltet és a papot. A gyémántmise ősz lelkipásztort számosan keresték fel, hogy jókívánataikat kifejezzék, ki könnyekkel szemében és mély megindulással mondott köszönetet a feledhetetlen szeretetnyilvánításért. A jubiléum ezen a napon töltötte be 83. évét.

**Részvénytársaságok figyelmébe.** A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság figyelmezteti az összes részvénytársaságokat, akik az illetéktörvény alapján az 1924. évi osztalékok és tiszteletdíjak után járó illetéket még nem fizették be, ezt azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a

rendes illeték háromszorosával fogják megbüntetni és ezenkívül a rendes illetéket és az ítéleti illetéket is meg kell fizetniük.

**Ezüstlakodalom.** Megyesi Ferenc gimnáziumi tanár és neje szül. Klémer Etelka tegnap tartották meg ezüstitakodalomukat a belvárosi plébániatemplomban. A jubiléum házaspart ez alkalommal barátai és tisztelői nagy számban üdvözölték.

**Papigyűlés.** A novisadi espereskertület papsága ma tartja meg évnegyedes tanácskozását a novisadi plébánia hivatalban, amely alkalommal a papság elvégzi közös gyónását és áldozását.

**Római zarándokok figyelmébe!** Mindazok, kik a római zarándoklatra jelentkeztek folyó hó 29-én délután 6 órakor a belvárosi kath. körben okvetlenül jelenjenek meg.

**Haláleset.** Kohlmayer Lajos ékszerész hosszabb betegség után hétfőn délután 75 éves korában meghalt. Az elhunyt közvetlen és kellemes modorával embertársai rokonszenvét és tiszteletét teljes mértékben érdemelte ki. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Mileticseva utca (Kenyer utca) 10. szám alatti gyászszobából.

**Rasid rádiószuggesztőr Novisadon.** Szombaton és vasárnap este tartja szuggesztíós estjeit az Amerikában Barban Rasid mester, az ismert nevű szuggesztíós-fenomen. Produkciói egytől egyig újak, eredetiek, s valamennyit orvosi ellenőrzés mellett fogja bemutatni. A kitűnő szuggesztőr két másodperc alatt bárkit elaltat, s képes — amire eddig még nem volt példa — állatokat is hipnotizálni. Műsorán közel hatszáz szám szerepel, s így teljesen új műsort fog adni második estjén. Rasid mester csütörtökön a sajtó és a rendőrség képviselői, valamint több orvos előtt fog zártkörű előadást tartani.

**Végetért a frankkavéhaború.** Irtunk arról a szenzációsan érdekes körlevélről, melyben Brach Salamon volt nagykárolyi, jelenleg kassai főrabbi öt ország zsidóságát tiltotta el a Frank kávépótléktől, mert a gyárban hiányzott a rituális ellenőrzés. A tilalom hatalmas károkat okozott a gyárnak és a gyár igazgatósága Schreiber Salamon főrabbit kérte meg, hogy tartson vizsgálatot a gyárban. Az egri főrabbi a kérésnek eleget is tett és ellenőrzése eredményéről nyomatot német és héber nyelvű körlevélben értesítette azokat, akiket Brach Salamon eltiltotta a Frankkávétól. Az egri főrabbi kijelenti a körlevélben, hogy Brach azért tiltotta el hivatát a pótkávétól, mert nem engedték meg a gyártás ellenőrzését, az ő tapasztalatai szerint azonban rituális konyhákban is minden aggodalom nélkül használják a pótkávét. Mindkét fajta körlevélből igen sok van forgalomban Északromániában, ahol ezzel befejezettnek tekintik a pótkavéhaborút.

**Felmentett pénzügyőr.** A sombori törvényszék két évi börtönrre ítélte Drobac Sima pénzügyőrt, aki ellen az volt a vád, hogy egyes dohánytermékek megvesztegették. A tábla hat hónapra szállította le büntetését, amit a semmitörvényes is jóváhagyott. Drobac ügyvédje azonban újrafelvételi kérvényt adott be és ennek elfogadása után új tárgyalás volt Drobac Szima ügyében, e tárgyaláson kiderült ártatlansága, mire a sombori törvényszék felmentette. Az ítéletet tegnap a novisadi tábla is jóváhagyta.

**Hasszán Muftár nyomtalanul eltűnt.** A husvét-vasárnapi háromszoros gyilkosság bestiális tettesét a nyomozhatóságoknak nem sikerült felku-

latni. Hasszán Muftár dacára a minden irányba kiterjesztett nyomozásnak, nyomtalanul eltűnt, s ma már a legcsekélyebb lehetősége sem forog fenn annak, hogy borzalmas tettéért felelni fog a földi igazságszolgáltatás előtt.

**A Strand r.-t. igazgatósága** ezúton értesíti a tavalyi kabinbérletet, hogy kabinjaikat f. hó 29-től május 5-ig kiválthatják, az addig ki nem váltott kabinok felett az igazgatóság szabadon rendelkezik. Május 7-én kezdődik a kabinok bérbeadása az új bérlet részére. A kabinok bérbeadása az Apollo irodájában történik hétköznapokon 9—12 és 15—18 óráig.

**Sombori anyósgyilkos a novisadi feljebbviteli bíróság előtt.** A novisadi ügyészség fogházába tegnap bezárították Gyurkov Istvánt, akit a sombori törvényszék életfogytiglani fegyházra ítél, mert megölte anyósát. Gyurkov itt fogja bevárni amíg ügyét a novisadi feljebbviteli bíróság tárgyalja.

**Ki gyilkolta meg Reismann zongoragyárát?** „Egy kalandorkarrier Temerinből Angoráig” címmel lapunk vasárnapi számában hosszabb tudósítást közöltünk a temerini származású Kovács (Kovach) Ágoston (Ákos) állítólagos főhadnagy viselt dolgairól, aki a magyarországi kommun bukása utáni időkhöz meggyilkolta Reismann zongoragyárát. Kovács édesatyja, aki ma is Temerinben lakik, dr. Fehér Mihály temerini ügyvéd útján ma egy helyreigazító nyilatkozatot küldött hozzánk s a sajtótörvény vonatkozó szakaszai alapján annak közlését kéri. A nyilatkozat szerint a cikkben foglalt adatok egytől-egyet rágalmazók s egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. Miután Kovács édesatyja bejelenti, hogy folyamatba teszi a sajtópört is, a helyreigazító nyilatkozat közzétételét megtagadjuk, egyben kijelentjük, hogy a cikkben foglalt összes állításainkat fenntartjuk.

**Glozsáni donjuan, akit rágalmazásért elítéltek.** Kellemetlen következménnyel járt Bálint Misa glozsáni lakosra egy ismerősének lakodalma. Bálint Misa nagyon sokat talált inni a lakodalmas borból és ennek hatása alatt dicsekedni kezdett társai előtt hódításairól. Többek között eldicsekedett azzal is, hogy egy glozsáni szép asszony, még mielőtt férjhez ment volna, nagyon bizalmas viszonyban volt vele. Ez a dicsekedés azonban eljutott az asszony férjéhez, ami miatt kitört a családi háborúság, az asszony pedig nemsokára el is hagyta urát és visszaköltözött szülei házába. Az asszony apja nevével érdeklődött, hogy miért nem akar feleségével élni, mire ez azt válaszolta, hogy neki nem kell olyan asszony, aki előbb más szeretője volt. Az asszony, férjének e kijelentése után a novisadi járásbíróhoz feljelentést tett Bálint Misa ellen. A járásbíróság Bálint Misát becsület-sértés miatt 20 napi elzárásra és 200 dinár pénzbüntetésre ítélte.

#### Piaci árak április 28-án:

Vágómarha la	—	10.—11.—
Borju	—	13.—14.50
Sertés	—	12.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	700.—800.—
Bárány	—	12.—13.—
Vágott hal	—	50.—
Hal	—	28.—30.—
Hal, apró	—	15.—16.—
Hizott lud	—	23.—
Sovány lud párja	—	170.—200.—
Kacsa párja	—	90.—
Pulyka párja	—	180.—210.—
Csirke	—	65.—80.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	1.—

## Sport

**Vasárnap Somborbau játszik a NAK,** ellenfele a multévi bajnok Sombori Sport Egylet lesz. A novisadi csapat legjobb összeállításában Somborba megy és reméljük, méltón fogja képviselni újra virágzásnak indult footbalsportunkat. Itt említjük meg, hogy a Sombori Sportot saját otthonában még sohasem győzte le novisadi csapat.

**Bécsben** mégis megtartották a vasárnapi mérkőzéseket amelyeknek folyamán az Amatőr 5:3-ra megverte a prágai Sláviát. Egyéb eredmények a következők:

Vienna—Rapid 1:1.  
Simmering—Sportklub 3:0.  
Hakoach—Admira 3:1.  
Blue Star (Brünn)—Kriketter 1:1.  
**Szombaton játszottak a csehszlovákiai németek a cseh válogottal.** Az eredmény 3:1 volt a csehek javára. Korein a DFC kapusa fényesen védett a német csapatban.

**A NAK** három csapata összesen 16 goalt lőtt vasárnapi ellenfeleinek, és pedig NAK ifjusági—Makkabi ifjusági 8:1, NAK II.—Verbázi Amatőr 1:0, NAK—Zemuni Amatőr 7:2.

**Petrović Branko** a Jugoszlavia kiltott hátvédje a főszevetségtől ismét visszakapta játékjogát és ezután minden mérkőzésen részt vehet.

**A NAK** intézője felhívja mindazokat a tagokat, akik vasárnap a csapattal Somborba randolni óhajtanak és az 50 százalékos vasuti kedvezményt igénybe akarják venni, adják le fényképeiket péntek estig Nagyfejő Endréné!

#### Schwarzlose Parfüm

30 illatban dekánként 12 dinárért kapható **HELLER PARFUMERIE** Novisad, Duna-utca 22. 508-4-30

**Unatkozik?! Iratkozzék be a Kardos kölcsönkönyvtárba,** mely Kralja Petra u. 19. alatt van. 684-4

## Innen-onnan

**Tetovált térdkalácsok.** Newyorkból jelentik: Az amerikai diáklányok új divatot találtak ki, amely a tanárok és a szülők nagy rémületére mindinkább tért hódít. A lányok ugyanis sportolás közben rövid ruhákat hordanak, míg a harisnyájuk csak a térd alá ér, úgyhogy a térdkalács csupaszon marad. A lányok e szabadon maradt testmezőt most arra használják ki, hogy gyönyörű szép iniciálkával a saját nevüket véssék rá, vagy pedig sportklubjuk kezdőbetűjét és jelvényét. Az új divatnak máris több ezer áldozata van.

**Egy tudós csizmadia nem sikerült előadása.** Rómából jelentik: Az olasz félsziget lakói előtt már szinte fogalomná vált Paneroni neve, aki legelkeseredettebb ellensége Gallilei tanainak. A tudós csizmadia nemrégiben a nagy nyilvánosság elé lépett, hogy személyesen bizonyítsa be, miszerint a „föld lapos, végtelen és nem mozog”. Kozmografiájában a tudós Paneroni nagy szerepet juttatott a tengereknek is, amelyek szerinte minden oldalról körülölelik a „lapos” földet. Paneroni legutóbb a genfi Paganini-színházban tartott előadást tanairól, amelyen óriási közönség jelent meg. Az előadást hallgató fiatal emberek azonban ugylátszik nem vették tudatosan komolyan Paneroni mesternek a kozmográfiai forradalmasító törekvéseit, mert gyakori közbeszólásokkal zavarták meg előadásában a tudós csizmadiait. Paneroni egy ideig nyu-

#### Általános kívánságra:

# QUO VADIS..? II. része

még ma, szerdán 9 órakor lesz bemutatva

Csak 1 előadás!

az ODEON-ban

Csak 1 előadás!

godtan türe a közbeszólásokat, de mikor arra a kérdésre, hogy hogyan megy a nap keletről nyugatra, a hallgatóság kórusban kiáltoita, hogy autotaxin. Paneroni mester dühösen távozott az emelvényről és még aznap elhagyta Genf városát.

**Arzén az emberi szervezetben.** Néhány évvel ezelőtt történt, hogy valamelyik hotelben a szállóvendégek súlyosan megbetegedtek. Hosszas kutatással kiderítették, hogy a szobafestéshez arzéntartalmu festéket használtak. Ilyen arzénmérgezés nem tartozik a ritkaságok közé: szövetek, kitömött madarak, lámpaernyők, tapéták, orvosok, sőt némelykor a bor is okozhat arzénmérgezést. Dacára annak, hogy az arzén mérges hatású, mégis az emberi normális szervezetben is előfordul. A neuchateli egyetemi kémiai laboratóriumának vezetője, Billetter legújában olyan módszert talált ki, amellyel hihetetlenül kis arzénmennyiséget is ki lehet mutatni. A grammnak ezermilliomod részét is ki tudja deríteni. Ezzel a módszerrel sikerült megállapítania, hogy pl. a máj 10 grammjában 11 milliomod gramm arzén van, az agyvelőben 10,5 a pajzsmirigyben 13, a körmökben 17, a vérben 8. Megjegyzendő azonban, hogy a szervezet arzéntartalma a táplálkozástól is függ. Így például azoknál, akik sok halat fogyasztanak, az arzén mennyisége nagyobb, mert a hal kilogrammjában 4 gramm arzén van. Az arzén élettani szerepe még nem nagyon ismeretes. Érdekesek e tekintetben Demoll kísérletei. Ez a tudós ugyanis 2 és fél évig kísérletezett olyan egerekkel, amelyek mindig a saját testvéreikkel kereszteződtek. Az ilyen „rokoni” házasság köztudomás szerint az ivadékokra árthatmas szokott lenni, sőt a termékenységet lecsökkenti. Az egerek naponta egy kevés arzént kaptak. Az eredmény az volt, hogy az állatok nem degenerálódtak, sőt tetemesen szaporodtak, ellenben a párhuzamosan végzett kísérleteket olyan állatokkal, amelyek nem kaptak arzént, azt mutatták, hogy az állatok hamarosan elcsenevedettek és néhány generáció után teljesen kipusztultak. Kis arzénmennyiség, miként az orvosok régóta tudják, az életműködést fokozza. Mi az oka ennek, azt csak sejtjük. Sokan azt hiszik, hogy a vér vörös vérszélleit megerősíti és a pusztulástól megóvjá.

## Egy nyersolajmotor

30 lóerős azonnal eladó. Bővebbet: **Duna u. 5. szám alatt**  
715 a vendéglősnél. 1-4

## Tőzsde

**Newyorki tőzsde**  
1925 április 28, 10 óra

Béograd	161.25	Prága	296.50
London	482.50	Berlin	2380.—
Páris	520.—	Bécs	14.—
Milano	409.—	Budapest	14.—
Zürich	1939.—	Bukarest	44.7/8
Brüsszel	—	Amsterdam	—

**Beogradi tőzsde**

1925 április 28, 17 óra

Bécs	0.0875	London	298.25
Prága	183.60	Zürich	1201.—
Milano	253.50	Newyork	61.80
Páris	322.—	Irányszat:	csendes

**Chicago terménytőzsde**

1925 április 28, 10 óra

<b>Buza</b>		<b>Tengeri</b>	
Május	145.—	Május	102.1/8
Julius	136.7/8	Julius	105.75
Szeptember	130.7/8	Szeptember	105.1/8
Irányszat:	szilárd	(Avala)	

**Novisadi terménytőzsde**

1925 április 28. (Hivatalos jegyzések)

**Buza**

bácskai 75-76 kg, 2% duplikát kassza	kötés 475, 100 mm
bácskai 77 kg, 2-3% kötés 475, 200 mm	

## Tengeri

bácskai dunai hajó kötés 194, 3000 mm szeremi dup. k. kötés 177.50, 200 mm

## Buzaliszt

nullás gg g kötés 700, 100 mm  
kenyérliszt 2. sz. kötés 650, 100 mm  
Irányszat: lanyhább

## Novisadi értéktőzsde

1925 április 28. (Hivatalos jegyzések)

## Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 62.—, kínálat —.—, kötés —.—, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet 29.—, kínálat —.—.

## Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 158.50, kínálat 159.50, kötés 162.—, 1888. évi nyerevény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —.—, kínálat —.—, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —.—, kínálat —.—.

## Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —.—, kínálat —.—.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR  
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

## Apró hirdetések.

**FŐZNI TUDÓ** mindenek leány felvétetik. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

**MINDENES SZAKÉCSNŐ** jó fizetéssel, kis családdal keresetlik. Cim a kiadóban.

**EGY** jobbmegjelenésű **CUKRÁSZ-LEÁNY** keresetlik. Cim a kiadóban. 747-1

**MOZI**, teljes berendezéssel, üzembn, társas viszony miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 729-3-0

## HIRDETÉSEK

### Naponta

## friss liptói túró

kapható **V. Kollarskinál**, Novi Sad, Kralja Alexandra ulica 1. szám.  
726-1-3

### Egy jó házból való fiu

## tanoncnak

azonnal felvétetik

### Ertl Bálint ékszerész

és **Óránál**, Kralja Petra 30.  
748-1-2

## Ha még nem ismeri,

ugy saját érdekében 1 levelező-lapon kérjen azonnal mutatványszámot

## A MUNKA

című gazdasági és ipari szaklapból, melynek nagyszámu cikkei a gazdasági és ipari gyakorlat legjelesebb szakemberei írják. A lap 12-16 oldal terjedelemmel vasárnaponként jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 60 D. Hirdetési rovata minden más lapénál olcsóbb és eredményesebb. Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**Subotica, Ciril Metod trg 6. sz.**  
1-0

## Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

## IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle **javítást**, ugymint: új cső és távcső szereléseket, új agy készítését, barbitást, márványozást **jótállás mellett**. Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**, ugy áruban, mint javításokban. — Királyi löporeladás!

## A LÉH JAKAB-féle

## JUBILATE DEO

(ZENGJETEK ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv újabb, szebb és bővített (VI.) kiadásban újra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindenféle elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szebbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállítása az eddigiekénél sokkal kiválóbb. Kisé nagyobb; papírja finomabb, kötése szebb és erősebb. Ára félvászkonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

## ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében Novisad, Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.

## Háromszobás lakást

megfelelő mellékhelyiséggel keresek. Ajánlatok **Kardos hirdetővállalathoz**, Kr. Petra u. 19. sz. kéretnek. 749-1-3

## Petrovaradinban egy ház

szabad kézből eladó. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál:

## Antun Vuković

746 Petrovaradin-Grad. 1-3

## Rőfős kereskedő-segéd,

aki perfekt beszéli a szerb, magyar és német nyelvet, **állást keres.**

Cim: **Heterle**, Kölcsey u. 12.

## Megnyílt

**a Városi Jódosgyógyfürdő nyári kerthelyisége.**

A legkellemesebb szórakozó hely. Állandóan kitűnő meleg és hideg ételek, valamint elsőrangú italok kaphatók. Abonomák jutányos áron számíthatnak. A zenét d. u. 5-11-ig elsőrangú salon zenekar szolgáltatja.

Mérnökök és építészek részére alkalmas

## Másoló (copier) gépe

70×90 cm. nagyságban, vastag filis betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

## Határozat.

A rendőrfőkapitányi hivatal a városi tűzoltó szabályzat 22. §-a alapján a következőket rendeli el:

Ha a tűzoltó autókhoz tüzhöz kivonulnak, szirénával vagy kürttel adnak jelet, ez alkalommal az összes közlekedési eszközöknek ki kell térni előlük az ut jobb oldalára és addig ott maradni, amíg az autók nem mennek el.

Ezt azért kellett elrendelni, mert a kocsik és autók szabálytalanul közlekednek és ezáltal megakadályozzák a városi tűzoltóság gyors és szabad mozgását, ami által egyrészt az utca forgalmát veszélyeztetik, másrészt pedig a tűz gyors eloltása elé gőrdítnek akadályokat.

Az ezen rendelet ellen vétőket az 1879. évi 40. t. c. 141. §-a alapján fogják megbüntetni.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala 1925. április 24.

**Mihaldzsics**  
rendőrfőkapitány.

## NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérenmú minták

## Takács és Klir

gépüzem és fémtöredék  
Novisad, Jovan Aranyieva  
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak ugy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legjutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvétetnek.